Пралетары ўсіх краў, злучайцеся!

Кошт нумару—15 руб. (вып. 22 г.

САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

ВЫДАНЬНЕ ЎСЕБЕЛАРУСКАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТУ САВЕТАЎ.

Падпісная плата—
Звычайная—350 р. льготная—250 р.

Плата за абвесткі—300 руб. за радок пэтыту.
Сьмешныя—на 50% даражэй.
Плата за публікацыю аб страце дакумэнтаў:
За 1 дакумэнт—500 руб.
„ кожны дадатковы—200 руб.
„ копію квітанцыі—100 руб.
Чырвон. і Утрымальцы Сял. Забясьпечэ.—дарэмна.
Падпіска і абвесткі прымаюцца ў Контрагенцтве пры Дзяржаўным Выдавецтве.
(Менск, Петрапаўлаўская, 8).

Адрэс рэдакцыі і адміністрацыі:
МЕНСК, Захар'еўская, 97.

ТРЭЦІ ГОД ВЫДАНЬНЯ. Штодзенная газэта. № 245 (650). Субота, 4-га лістапада 1922 г.

Савецкая Рэспубліка Далекага Усходу.

Тэлеграмы прынеслі нам радасную вестку.

Рабочыя г. Чыты і Далёкага Ўсходу на сваіх мітынгах аднагалосна патрабуюць скліканьня Саветаў рабочых, чырвонаармейскіх і сялянскіх дэпутатаў і перадачы ім усёй улады.

У Амурскай вобласьці на шматлюдных сялянскіх сходах выносяцца рэзалюцыі з патрабаваньнем устанаўленьня Савецкай улады на ўсім Далёкім Усходзе.

Аб чым сьведчаць гэтыя факты? Якое яны маюць значэньне? Як іх растлумачыць?

Перш за ўсё гэтыя факты сьведчаць аб тым, што Савецкая ўлада, як форма дзяржаўнага будаўніцтва, устаноўленая пяць гадоў таму назад воляй рабочых, аказалася надта жыцьцёвай формай.

Па другое—гэтыя факты сьведчаць аб тым, што рабочыя і сяляне Далёкага Ўсходу ўвесь час марылі аб тым, каб заснаваць на сваіх абшарах запраўдную рэвалюцыйную Савецкую ўладу.

Яны не маглі гэтага зрабіць дватры гады таму назад, бо японскі і антантаўскі мілітарызм і імпэрыялізм ляскаў аружжам і пагражаў рэвалюцыі.

Яны прымушаны былі супроць сваёй волі, супроць свайго жаданьня, кіруючыся вялікім прынцыпам еднасьці і ўзаемнага падтрыманьня —часова ўвесьці, так званую, дэмакратычную ўладу, маючы на ўвазе пры першай магчымасьці ажыцьцявіць вялікія заветы Акцябрскага перавароту.

Ні на мінуту не забываліся рабочыя і сяляне Далёкага Ўсходу, што замацаваць саюз між рабочымі і сялянамі, замацаваць рэвалюцыю і яе здабыткі магчыма лепш усяго толькі тады, калі арганізацыі працуючых будуць адкрыта, лягальна працаваць і рашуча праводзіць дыктатуру пралетарыяту. Увесь час марылі нашы браты Далёкага Ўсходу аб Савецкай уладзе і нарэшце дачакаліся.

Белагвардзейцы пабіты Чырвонай Арміяй. Японцы выехалі ня солана хлёбаўшы з Уладывастоку і іншых абшараў, якія яны намерваліся акупаваць. Чырвоны сьцяг разьвяваецца на беразе Ціхага Акіяну...

Апаскі ад японцаў больш такой вялікай няма. Пара зрабіць тое, чаго хочацца.

І рабочыя і сяляне ў адзін голас зараз там заяўляюць: «Хочам Савецкую ўладу. Хочам адкрытай еднасьці, адкрытага, сьмелага саюзу з Рэвалюцыйнай Рабоча-Сялянскай Савецкай Расеяй».

Хто можа цяпер пашкодзіць абвясьціць Далёкаму Ўсходу Савецкую Рэспубліку? Ніхто! І трэба чакаць гэтага абвяшчэньня. Добра было б, каб гэтае абвяшчэньне збылося якраз у пятую гадавіну Акцябрскай рэвалюцыі, каб сям'я братэрскіх савецкіх рэспублік папоўнілася новым сябром.

Гэта быў ты надта дарагі і цікавы падарунак к пятай гадавіне рэвалюцыі.

Абвяшчэньне Савецкай Далёка-Ўсходняй Рэспублікі будзе мець і вялікае міжнароднае значэньне. Ня трэба забывацца таго, што абшары Далёкага Усходу маюць суседам Кітай, дзе пачынаецца масавы рэвалюцыйны рух, афарбованы ў нацыянальны калёрыт.

Савецкая Ўлада Далёкага Ўсход можа пры такім становішчы Кітаю зьявіцца прыкладам для кітайскіх рэвалюцыянэраў, даючы ім гатовыя формы дзеля змаганьня. Ня трэба забывацца і таго што японскі рабочы рух надта многа выграе ад яснага, адкрытага становішча рэвалюцыі на берагох Ціхага Акіяну. Вітаем далёкіх нам усходніх братоў—з Заходу.

Пасылаем ім сваё братэрскае, шчырае: Няхай жыве Рэспубліка Саветаў Далёкага Усходу.

Калектыўныя дагаворы з жыхарствам аб утрыманьні школаў.

Шукаючы выйсьця з вельмі цяжкага матар'яльнага становішча, у якім апынулася народная асьвета ў сілу аб'ектыўных варункаў, Народны Камісарыят Асьветы высунуў і праводзіць у жыцьцё дзьве формы падтрыманьня школы жыхарствам. У местах і значных мястэчках уведзена абавязковая падмога школе ад бацькоў вучняў, альбо плата за навучаньне; у вёсках-жа—калектыўныя дагаворы з жыхарствам аб утрыманьні школаў. Пры правядзеньні першай формы падмогі школы прыймаюць удзел толькі бацькі вучняў; пры правядзеньні другой формы (у вёсках) памагае школе ўсё жыхарства тае вёскі ці раёну, дзяцей якіх школа абслужвае. Калектыўныя дагаворы, а ня плата за навучаньне, праводзяцца ў вёсках дзеля таго, што іх жыхарства больш арганізована, больш прывыкла да жыцьця грамадою, чым жыхарства местаў.

Апрача таго, у вёсках маецца гістарычна складаўшаяся традыцыя памагаць школьным працаўнікам; шмат у якіх мясцох сяляне давалі працаўнікам на вёсцы падмогу натураю ў выглядзе, так званай, «андынарыі», якую зьбіралі пісару, фэльчару, а ў некаторых мясцох і настаўніку. У адзнаку ад калектыўнай самаабкладкі калектыўныя дагаворы праводзяцца па прынцыпу дабравольнасьці жыхарства; раней, чым падпісаць калектыўны дагавор, агульны сход той вёскі, дзе знаходзіцца школа, робіць аб гэтым адпаведную пастанову, і толькі тагды старшыня сельскага савету падпісвае дагавор. Валасная натуральная самаабкладка, якая праводзілася ў мінулым годзе, мела яшчэ той недахват, што харчы па самаабкладцы пападалі спачатку ў валасьць і адтуль ужо разьмяркоўваліся па школах; дужа часта выходзіла так, што акуратная вёска, зацікаўленая ў школе, выпаўняла самаабкладку поўнасьцю, але дзякуючы таму, што іншыя вёскі былі менш акуратныя, а харчы, атрыманыя ад самаабкладкі, разьмяркоўваліся па школах прапарцыянальна,—школа акуратнай вёскі атрымлівала менш таго, што вёска здавала. Цяпер харчы ідуць беспасрэдна на тую школу, аб якой падпісваецца калектыўны дагавор.

Пры правядзеньні ў жыцьцё калектыўных дагавораў Наркамат Асьветы кіруецца пастановаю Рады Наркомаў Беларусі ад 25-га жніўня г. г., якая запрапанавала Наркамату Асьветы будаваць школьную сетку так, каб: 1) часьць школаў утрымлівалася цалкам на дзяржаўныя сродкі (мясцовыя і агульна-фэдэрацыйныя), 2) часьць на дзяржаўныя сродкі і на сродкі жыхарства і 3) часьць цалкам на сродкі жыхарства. На дзяржаўныя сродкі (агульна-фэдэрацыйныя і мясцовыя) будуць утрымлівацца профтэхнічныя школы, палітычна-асьветныя ўстановы, дзіцячыя дамы і сады; на сродкі ад дзяржавы і ад мясцовага жыхарства—школы, увайшоўшыя ў школьную сетку; цалкам на сродкі жыхарства—школы і іншыя культурна-асьветныя ўстановы, не ўвайшоўшыя ў сетку і адчыняемыя па жаданьню жыхарства. Сродкі ад жыхарства дастаюцца ў местах платаю за навучаньне, а ў вёсках— калектыўнымі дагаворамі. Дзеля гэтага пры падпісаньні калектыўных дагавораў маюцца на мэце школы дваякія: увайшоўшыя і не ўвайшоўшыя ў школьную сетку. Тыя школы, што ўвайшлі ў школьную сетку, сяляне падтрымоўваюць часьцічна, абавязуючыся выплачваць настаўніку пяць пудоў жыта; рэшту расходаў на школу і на утрыманьне настаўніка будзе пакрываць Наркамат Асьветы ў парадку мясцовага бюджэту; тыя школы, якія не ўвайшлі ў школьную сетку, будуць утрымлівацца толькі жыхарствам, і Наркамат Асьветы ня можа траціць на іх ні капейкі з якіх бы то ні было сродкаў. Пры падпісаньні дагавораў на такія школы жыхарства абавязуецца пакрываць усе расходы па школе і выплачваць настаўніку 15 пудоў у месяц (норма саюзу «Рабпрос»). Школаў, утрымліваемых сялянамі і не ўвайшоўшых у сетку, як відаць будзе вельмі мала, бо расходы на іх ад жыхарства будуць вялікія.

Пры ўмелым падходзе да работы павятовых Аддзелаў Народнай Асьветы і пры падмозе павятовых партыйных камітэтаў і павятовых выканаўчых камітэтаў можна дабіцца падпісаньня калектыўных дагавораў на ўсе школы, не ўвайшоўшыя ў школьную сетку, бо расход на гэтыя школы з боку жыхарства (пяць пудоў жыта на аднаго школьнага працаўніка ў месяц) невялікі, і сяляне змогуць гэты расход несьці. Сярэдняя вёска, якая мае школу з адным школьным працаўніком, павінна несьці расход у 3—5 фунтаў з дзесяціны ў год. Тут важна зразумець акалічнасьці і ня ставіць сялянам невыпаўнімых варункаў, а гэта, на жаль, прымячаецца ў некаторых паветах.

Пры выпаўненьні калектыўных дагавораў школа будзе працаваць нармальна ў працягу цэлага году, і мы выйдзем з таго крызісу, які фактычна перажывае школа ад пачатку рэвалюцыі.

Усё гэта трэба зразумець тым, хто праводзіць калектыўныя дагаворы з жыхарствам і вытлумачыць сялянам.

Баліцкі.

Апошнія навіны.

(Радыё з Ганновэру).

— У Англіі ў поўным разгары выбарная кампанія. Кансэрватары павялі вялікую агітацыйную працу.

— Канфэрэнцыя ў Лёзані будзе адчынена прэзыдэнтам Швэйцарыі Гаабо. На канфэрэнцыі мае быць 500 дэлегатаў і 300 журналістаў.

— Ангорская дэлегацыя на канфэрэнцыі ў Лёзані будзе складацца з 30 чалавек. Дэлегацыя прыяжджае 11-га.

Што чуваць заграніцай.

7-га замест 13-га.

ГАННОВЭР, 2—11. У зьвязку з перагаворамі рэпарацыйнай камісіі, нямецкі рэйхстаг скліквецца на 7-га лістапада—замест 13-га.

Патрэбны ўступкі.

ГАННОВЭР, 2—11. Газэты адзначаюць, што біржа ня верыць у добрыя вынікі перамаўленьняў аб плацяжох. Аб гэтым сьведчыць далейшае зьмяншэньне кошту маркі. Толькі сумленная згода, не дыплёматычныя ўвіліваньні, могуць выратаваць Нямеччыну. Антанта павінна зрабіць уступкі.

Тры праэкты.

ГАННОВЭР, 3—11. На канфэрэнцыі будуць разглядацца тры праэкты: наконт замацаваньня кошту нямецкай маркі: Віссэрлінга, запрапанованы яшчэ ў 1920 годзе ў Брусэлі, Кассэля і новы плян прафэсара Джэкса—умацаваньне нямецкай валюты залатым запасам.

Пытаньне аб пазыцы Нямеччыне.

БЭРЛІН, 3-11. Карэспандэнт газэты „Эко дэ Пары“ паведамляе, што ў рэпарацыйнай камісіі разглядаецца пытаньне аб тым, каб даць Нямеччыне невялікую міжнародную пазыку і гэтым самым даць Нямеччыне магчымасьць стварыць нармальны бюджэт.

Кангрэс фабрычна-заводзкіх камітэтаў Саксоніі.

БЭРЛІН, 1—11. У Дрэзьдэне адчыніўся кангрэс 740 саксонскіх фабрычна-заводзкіх камітэтаў. На кангрэс прыбыла 237 камуністаў, 30 аб'яднаных сацыял-дэмакратаў, 7 незалежных і 26 беспартыйных.

Патрабуюць рабочага кантролю.

БЭРЛІН, 1—11. Кангрэс фабрычна-заводзкіх камітэтаў рэйнска-вэстфальскага вокругу аднагалосна прыняў рэзалюцыю, якая патрабуе рабочага кантролю над вытворчасьцю.

Нямеччына пад пагрозай голаду і холаду.

ГАННОВЭР, 1—11. Рэйхсканцлер заявіў дэлегатам рэпарацыйнай камісіі, што ў апошнія часы становішча Нямеччыны катастрафічна пагоршылася. Вялікі недахват у харчах і вуглі пагражае Нямеччыне нячуваным голадам і холадам.

Новы ангельскі габінэт ужо зложан.

ЛІФІЛЬД, 1-11. Фармаваньне габінэту Бонар-Лёу ужо скончана. 1-е пасяджэньне новага савету міністраў адбылося 2-га лістапада.

Надзеі рабочай партыі

ЛЁНДАН, 1—11. Кансэрватары распачалі кампанію супроць партыі Лёйд Джорджа. Развал у анты-сацыялістычных колах зьяўляецца галоўнай надзеяй рабочай партыі на ўсьпех выбараў.

Адстаўка італьянскіх паслоў.

ГАННОВЭР, 2-11. У зьвязку з пераходам улады ў Італіі да Муссаліні, Італьянскія паслы ў Бэрліне, Парыжы і Нью-Ёрку падалі ў адстаўку. Муссаліні зьвярнуўся да Сфорца —італьянскага пасла ў Парыжы— з просьбай не пакідаць свой пост.

У Італіі поўны спакой.

РЫМ, 2-11. У Італіі зараз наступіў поўны спакой. Муссаліні спадзяецца мо на і доўга затрымаць за сабой уладу.

Трыумфальны ўезд Муссаліні ў Рым.

БАРДО, 1-11. Частка фашысцкіх атрадаў, абкружаючых Рым, увайшла ў горад. Муссаліні ўехаў у сталіцу з трыумфам.

Пагроза гвалтаў.

БАРДО, 1-11. Выдатныя палітычныя дзеячы Італіі знаходзяцца пад пагрозай гвалтаў. Бяўшы прэм'ер Ніцьці ўхіліўся ад арышту дзякуючы ахове каралеўскай гвардыі. Муссаліні паслаў Пуанкарэ і Бонар-Лёу прывітальныя тэлеграмы.

Гістарычнае сьвята Турэччыны.

АНГОРА, 1-11. 1-га лістапада вялікі нацыянальны збор аднагалосна з вялікім пад'ёмам прыняў рэзалюцыю, якая абвяшчае канец існаваньня канстантынопальскага ўраду, скасаваньне ўлады султана і перадачу ўлады ў рукі нацыянальнага збору. Згодна рэзалюцыі нацыянальны збор выбірае каліфа з ліку найбольш выдатных членаў Асманскай дынастыі. Аднагалосна пастаноўлена лічыць дзень 1-га лістапада гістарычным сьвятам Турэччыны.

Кемаль-паша за ўдзел Расеі

ЛЁНДАН, 1—11. Старшыня ангорскага ўраду ў Канстантынопалі Камід бей заявіў, што Кемаль-паша напэўна будзе дамагацца прыцягненьня Расеі да ўсёй працы канфэрэнцыі.

У Савецкай Фэдэрацыі.

Перад 4-ым Кангрэсам Кам. Інтэрнацыяналу.

МАСКВА, 2—11. Адбылося пасяджэньне пашыранага пленуму Выканаўчага Камітэту Камуністычнага Інтэрнацыяналу. На пасяджэньні разглядаліся арганізацыйныя пытаньні ў зьвязку з падрыхтоўкай да кангрэсу. На кангрэсе будуць прымаць удзел 47 краін з 920 галасамі.

К Акцябрскай гадавіне.

ЖЫТОМІР, 1-11. Скончан капітальны рамонт вялікага чыгуналіцейнага заводу, які будзе пушчан у ход к гадавіне Акцябра.

Меншавікі выходзяць з партыі.

Харкаўская газэта „Камуніст" увесь час друкуе лісты меншавікоў аб выхадзе з РСДРП.

ВІТАБСК, 1-11. У зьвязку з выступленьнямі Мартава з новай праграмай, група мясцовых меншавікоў канчаткова разбурылася. Рэдакцыя мясцовай газэты атрымлівае шмат заяў ад меншавікоў аб выхадзе з РСДРП.

Суд над шпіёнамі.

МАСКВА, 1-11. Вярхоўны Трыбунал пачынае разгляд справы аб шпіёнскай польскай арганізацыі, якая сабрала вестк і аб становішчы арміі і транспарту на Ўкраіне.

За вымаганьне хабары — расстрэл.

КАЗАНЬ, 30-10. Народны сьледавацель Мешчаракоў, камуніст за вымаганьне хабары прыгаворан к расстрэлу.

— —

Аднаўленьне ярмарак.

ХАРКАЎ, 1-11. У Харкаве рыхтуюцца к аднаўленьню Кшчэнскай ярмаркі.

У Кіеве канчаецца падгатоўчая праца к вялікай кантрактавай ярмарцы. У Кіеў зьяжджаюцца прадстаўнікі гандлёва-прамысловых фірмаў з усёй Расеі.

Гандлёвыя перамаўленьні.

ХАРКАЎ, 1-11. Адэскае прадстаўніцтва Ўправы Замежнага Гандлю вядзе перамаўленьні з фірмамі французскага гораду Марсэля аб аднаўленьні гандлёвых зносін.

Заграні́чныя параходы прыбываюць.

ХАРКАЎ, 1-11. Пасьля доўгага перарыву у Адэскі порт іначоў прыбываюць заграні́чныя судны. 31 га кастрычніка прыбыў амэрыканскі транспарт «Орыент», які даставіў 240.000 пуд. харчоў для А.Р.А. хутка маюць прыбыць яшчэ два амэрыканскіх параходы.

Па Беларусі.

Здача харчовага падатку на 1-е лістапада 1922 г.

	3 25/X да 1/XI.	усяго.	У процантах
Менскі павет	24.268 п.	585.437 п.	83,6%
Барысаўскі »	101.954 »	553.460 »	85,1%
Ігуменскі »	37.671 »	863.125 »	93,3 »
Бабруйскі »	128.737 »	645.925 »	82,3 »
Слуцкі »	32.080 »	587.970 »	84,0 »
Мазырскі »	19.907 »	525.752 »	95,6 »
Усяго	374.615 »	3.761.669 »	87,3 »

Увядзеньне падворнага падатку на Беларусі.

З мэтай паваліча́ньня сродкаў для задаваленьня мясцовых патрэб, Прэзыдыум ЦВК Беларусі пастанавіў увесьці, пачынаючы з бюджэтнага 1922—1923 г., грашовы падворны падатак ўнегарадзкіх пасяленьняў Беларусі.

Найбольшая сума грашовага падворнага памаемастнага падатку для Беларусі заснована ў ліку 172000000 руб. Між паветамі яна разьмяркоўваецца вось як: Менскі павет—19.860.000 руб., Бабруйскі—32642000 р., Барысаўскі—29.885.000 р., Ігуменскі—35.435.000 р., Мазырскі—28.785.000 р. і Слуцкі—25.393.000 руб. Усім павятовым выканаўчым камітэтам даручана выпэйадзнача́ныя сумы падатку на паветы зараз жа разлажыць між групамі савецкіх і калектыўных гаспадарак і групамі сельскіх гаспадарак валасьцеў і мець пастаянны нагляд за раскладкай валасных выканаўчых камітэтаў і за своечасовым поўным выкананьнем падатку. Пачатковым тэрмінам здачы грашовага падворнага падатку на Беларусі назначана 1-е лістапада, а канчатковым—31-е сьнежня 1922 году.

Становішча школ сацыяльнага выхаваньня.

Кліч сягоньнешняга дню—ратуйце школу. Справа асьветы рабочых і сялян лічыцца цяпер новым фронтам. Пакуль што становішча сацыяльнага выхаваньня досыць сур'ёзнае, хаця ёсьць надзея на паляпшаньне. Дзяржава безварункова павялічыць сродкі на школьную справу, але не раней, чымся праз якія два месяцы. Пакуль што, трымаючыся толькі на мясцовых матар'яльных сродках, школы знаходзяцца прыблізна вось ў якім становішчы:

На вёсках, дзе каля 90 проц. школ толькі прыступаюць да працы, ужо ў другой палове мінулага вучэбнага году, калі пачаў даць сябе знаць сьціслы бюджэт, Народны Камісарыят Асьветы пачаў зьмяншаць школы, дзіцячыя дамы і нязусім падгатоўленчы пэрсанал настаўнікаў. Быў зьменшаны лік школ да 30 проц. і лік настаўнікоў—да 40 проц.

Разумеецца само сабою, што касаваліся тыя школы і былі скарсчаны тыя настаўнікі, якія не адпавядалі свайму назначэньню.

Перад пачаткам сёлетняга вучэбнага году Члены Калегіі Наркамасьветы ўчынілі на мясцох у другі раз дэтальную праверку школ і дзіцячых дамоў. Асновай апошняга перагляду ўстановаў сацыяльнага выхаваньня былі матар'яльныя варункі, лік будынкаў пад школы і мінімум школьных падручнікаў.

Пасьля памянёнай, апошняй рэвізіі школ сацыяльнага выхаваньня, лік школ быў зьменшаны ў сярэднім яшчэ на 10 проц. У паветах, як напрыклад, у Бабруйскім, дзе Павятовы Аддзел Народнай Асьветы бязьдзейнічаў і не замацаваў за сабою былых панскіх дамоў у вызначаных маёнтках, пакінуты школы толькі, бадай, у тых мясцох, дзе яны былі да 1914 году. Такім чынам, працэнт дзяцей школьнага ўзросту на вёсках, які можа быць прыняты ў школы павету, вельмі нізкі, роўны працэнту царскіх часоў—27 проц.

У сярэднім ліку працэнт пісьменнасьці сярод дзяцей школьнага ўзросту ў гэтым вучэбным годзе раўняецца па вёсках—35%, а па гарадох—50%.

У пакінутых школах ёсьць такія-сякія школьныя падручнікі і школьная абстаноўка. У будынках зроблены патрэбны рамонт. На першую палову году назапасілі апал. Ёсьць асьвятленьне. У клясных памяшканьнях цёпла і прытульна і можна працаваць. У такіх абставінах знаходзяцца школы, галоўным чынам, не па вёсках, а па гарадох Беларусі.

Дзеля таго, што новых школьных падручнікаў для працоўнай савецкай школы у нас яшчэ няма, прыходзіцца, на жаль, карыстацца старымі, часам клерыкальнымі і рэакцыйнымі падручнікамі. Пры гэтым настаўнікі карыстаюцца старымі хрэстаматыямі, пільна падбіраюць матар'ял для вучняў. Гэта вымагае вялікай асьцярогі і цьвёрдасьці настаўнікаў у „савецкай" ідэалёгіі. Аднак, чым меней у школах і кнігарнях старых падручнікаў, тым лепей—вялікі голад новых школьных падручнікаў будзе служыць паганяем дзеля найхутчэйшага ствараньня новых адпавядаючых духу сучаснасьці.

Значная частка школьных работнікаў прайшла за лета паўторныя Пэдагагічныя Курсы.

Для дзяцей рабочых і членаў Прафсаюзаў па гарадох перададзены найлепшыя школьныя памяшканьні. Учынена і належная перагрупіроўка школьных работнікаў. Усім школам разаслана прыкладная праграма. Вось пералік мерапрыемстваў, прынятых сёлета ў аснову працы ў школах сацыяльнага выхаваньня.

Трэба спадзявацца, што праца ў школах пойдзе жыва і старанна. Школы перапоўнены вучнямі. Вынікі пабачым вясной.

Будучына Савецкай Беларусі і ўсёй фэдэрацыі безварункова залежыць ад палітычнага выхаваньня яе грамадзян і іх высокай культурнай сьвядомасьці.

Гэта павінна нам даць савецкая школа.

Я. Каранеўскі.

ПА МЕНСКУ.

Ад'езд доктара Герца.

На некатары час едзе ў Амэрыку загадчык мэдыцынскай часьці доктар Герц. На яго мейсца назначан доктар Вільлі.

„Карл Маркс і Севастопальская вайна."

Сёньня ў 9 гадзіне вечара ў актавой салі Б. Д. У. адбудзецца публічнае пасяджэньне сацыяльна-гістарычнай сэкцыі навуковага тобча ства, на якім прафэсар В. І. Пічэта прачытае лекцыю на тэму: «Карл Маркс і Севастопальская вайна".

Падгатоўчыя групы ў пэдагагічных тэхнікумах.

Дзеля таго, што падгатоўчыя групы ў пэдагагічных тэхнікумах штатамі ня браліся пад увагу, Наркампрос пастанавіў усе існуючыя пры пэдагагічных тэхнікумах падгатоўчыя групы распусьціць. На аддзелы Народнай асьветы ўскладзены абавязкі разьмеркаваць гэтыя групы паміж сямёхгодкамі.

Барацьба з хабарніцтвам.

Народны Камісарыят Грашовых Спраў пачаў барацьбу з хабарніцтвам у межах сваёй установы. Для кіраўніцтва справай барацьбы з хабарніцтвам заснована асобная „двойка", якая ўжо распачала працу.

У памяшканьні Камісарыяту разьвешаны плякаты, у якіх заклікаюцца ўсе прыватныя грамадзяне паведамляць Камісарыяту ці «двойцы» аб усіх выпадках вымаганьня хабары з боку супрацоўнікаў Камісарыяту.

Адначасова Народны Камісарыят Грашовых Спраў зьвярнуўся з адозвай к сваім супрацоўнікам усімі мерамі дапамагаць зьнішчэньню хабарніцтва, якое ганьбіць добрае імя супрацоўнікаў Камісарыяту.

Трэба спадзявацца, што па прыкладу Камісарыяту Грашовых Спраў зробяць і іншыя ўстановы і пачнуць арганізаваную барацьбу з хабарніцтвам.

Барацьба з эпідэміямі.

У зьвязку магчымасьці паяўленьня хворых тыфусам, мэдыка-санітарным аддзелам Беларускага Чырвонага Крыжу зьвернута асаблівая ўвага на санітарны дагляд уцекачоў, якія знаходзяцца ў абшчажыцьці Чырвонага Крыжу. На днях усе ўцекачы былі ў бані. Мыла выдаў чырвоны Крыж. Рэчам і памяшканьням уцекачоў зроблена дэзынфэкцыя. Адбываецца ачыстка двароў. Устаноўлена гэткі парадак, што ні адзін уцекач не атрымае мейсца ў абшчажыцьці, пакуль раней на будзе зроблен санітарны агляд.

Адпраўка ўцекачоў-калёністаў у Нямеччыну.

Прадстаўнікам Нямецкага Чырвонага Крыжу атрыман дазвол на адпраўку праз Польшчу ў Нямеччыну 700 уцекачоў-калёністаў, якія знаходзяцца ў Менску. Дазвол атрыман таксама ад Нямеччыны й Польшчы. За пропуск праз польскую тэрыторыю Польшча атрымае вызначны лік грошай у амэрыканскай валюце.

Харчовы пункт Чырвонага Крыжу.

Ад студзеня да 1 кастрычніка харчовым пунктам Беларускага Чырвонага Крыжу выдадзена 560 тысяч абедаў. За верасень выдадзена 68 тысяч абедаў.

— —

Бюльлетэнь № 95

Менскай Мэтэоролёгічнай Станцыі
Галоўнай Фізычнай Обсэрваторыі
пры Менскай Дасьледчай Балотнай Станцыі.

За 2 і 3 лістапада 1922 году

СТРУМЭНТ.	1 гадзіна дню.	9 гадз. вечара.	7 гадз раніцы
Баромэтр	741,2 m/m	737,3 m/m	738,3 m/m
Тэрмомэтр	0,8°	2,3°	2,2°
Максымальны тэрмомэтр	1,7°	2,3°	3,4°
Мінімальны тэрмомэтр	—1,1°	1,1°	2,2°
Вільгаць параўнаўчая	83%	98%	98%
Асадкі ў мілімэтрах	—	—	0,6
Грунтавы тэрмомэтр на глыбіні 0,8 м.	3,2°	3,2°	3,2°
» » » 0,4 мэтра	1,9°	1,8°	1,8°

Вечарам і ноччу слабы дождж.

Пачтовая скрынка.

М. К-чу. Заметка, што Слуцкі Павятовы Аддзел Асьветы выдаў загад аб забароне выкладаньню рэлігіі ў школе і за сьценамі школы—ня пойдзе. Гэта не навіна. Дзівімся, што Аддзел дагэтуль спаў. Вось цікава апошняе: як вядзе Аддзел барацьбу з рэлігійнымі забабонамі за сьценамі школы. Аб гэтым напішыце.

Згублены:

— 1) Лічн. карт., выд. Палтаўскім Пав. Ваен. Кам.; 2) часов. від. на жыхар., выд. Палтаўскай Гар. Міліц. 4 раён.; 3) біл. беспрац., выд. Палтаўск. біржай працы, Фейгеля І. Н., кв. 1150-б.

— Пашп., выд. Самаркандскай Гар. Міліц., Палковай А. Е.; 2) тры мэтрычн. выпіскі на імя Палковых: Пётры, выд. царкв. г Скобелева, Марыі, выд. Скобелеўскім Заксам і Ніты, выд. царквой мястэч. Молофот, кв. 1151-б.

— 1) Часов. адсрочка ад прыз., выд Бел. Дзярж. Універс.; 2) Лічн. карт., выд. Слуцкім Пав. Ваен. Кам., Уласаўца А. Г., кв. 1152 б.

— Парт. біл., выд. Менск. Гарадз. Раён. кам. № 152 796, Германа Ю. кв. 1153. б.

— Учотн. адрэз «В,» выд. Мабілізац. Аддз. Аляксандр. чыгун. № 30170, Храновіча В. О., кв. 1154 б.

— Пашп., выд. Менск. Гар. Міліц. Вігдаровіч С. Л., кв. 1255 б.

— 1) Пашп. бестэрм., выд. Гарадзецкай Валасн. Управ.; 2) Пасьведч. аб скарачэн. штат., выд. Багульмінскім раён. харч. кам., Тарасевіча М. О. кв. 1156 б.

— 1) Звальніц. біл., выд. Менск. Пав. Ваен. Кам. № 677; 2) Пасьведч. аб хваробе, выд. Менск. вострazаразн. бальніц., Шэйпакова А. Е., кв. 1157 б.

— 1) Пэнсыён. кн., выд. Нар. Кам. Сац. Апекі; 2) Пашп., выд. Менск. Мяшч Управ., Патэнта Я. С., кв. 1158 б.

— Лічн. карт., выд. Сокірскім Вал. Ваен. Аддз. № 101, Ярошыка Н. П. кв. 1159б.

— Лічн. карт., выд. Стаўропальскім Пав. Ваен. Кам., Наберскага Г. С., кв. 1160 б.

— 1) Пасьведч. па скарач. штат., выд. Чалябінскім Учпрафсожам; 2) Пашп., выд. Чалябінскай Гар. Міліц., Скрыпка І. П., кв. 1161 б.

— Пасьведч. асобы, выд. Менск. Пав. Вык. Кам., Казіміровіч А. З., кв. 5400.

— Лічн. карт., выд. Бяларуцкім Вал. Ваен. Аддз. № 41, Бледяко І. С., кв. 5401.

— Часов. від на жыхарства, выд. Ноўгарад-Северскай Гарадзк. Міліц., Рэйлянскага М. Г., кв. 5402.

— 1) Учотна-воінскі білет, выд. Менск. Павят. Ваен. Кам. № 426; 2) спраўка аб звальненьні са службы, выд. Дз. П. У. Зах. чыг. і інш. дак., Сянкевіча П. А., кв. 5403.

— Пасьведч. аб сканч. 6 групы 22-26 Менск. чыг. школы № 159, Рымашэўскага В. К., кв. 5404.

— 1) Лічн. карт., выд. Ноўгарад-Северскім Пав. Ваен. Кам.; 2) часовы від на жыхарства, выд. Ноўгарад-Северскай Пав. Гар. Міліц., Фрэйгенбэрга Ш. Э., кв. 5405.

— Лічн. карт., выд. Койданаўскім Вал. Ваен. Аддз., Габрыновіча Л. П., кв. 5406.

— 1) Пасьведч. аб вызвал. ад вайск. павіннасьці, выд. Суражскім Пав. Ваен. Кам.; 2) часовы від на жыхарства, выд. Кліпцоўскай Пав. Гар. Міліц.; 3) патэнт 3 разр., выд. Кліпцоўскім Пав. Аддз. Грашовых Спраў, Хайкіна Г. Б., кв. 5407—5408—5409.

— Часов. від на жыхарства, выд. Менск. Гар. Міліц., Хайкіна С. Р., кв. 5410.

— Мэтрычн. вып., выд. Менск. Заксам № 1532, Гэлімсон Р. Я., кв. 5411.

— Пасьведч. асобы, выд. Менск. Сл. руху Алякс. чыг., Шэлегаў Мэўры і Ганны, кв. 5412.

— 1) Лічн. карт., выд. Менск. Пав. Ваен. Кам. № 125; 2) пашп., выд. Менск. Гар. Міліц. у 1920 г., Фэльдмана П.-Д. Г., кв. 5413.

— Пасьведч. па скарач. штат., выд. Курганскім Швэйпромам, Сідаравэй П. І., кв. 5414.

АДЧЫНЕНА ПАДПІСКА
НА ГАЗЭТУ
„ЗВЕЗДА"
з прылажэньнем газэты
„Белорусская деревня"
на лістапад месяц.
Падпісная плата—600 руб. на месяц.
Падпіска прымаецца у Контрагэнцтве Ц. В. К. Беларусі,
Петрапаўлаўская, 8.

1-я Савецкая друкарня — Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі Менск — Галоўліт Беларусі № 123